Vasárnap. 108. Szám. Oktober 16-kán, 1859.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTIK ÉS SZÁLLAS: Ó-vár, Vici-utcza, 231. szám, első emelet.

Megjelen a lap hetenkint kétszer, u. m. Vasárnap és Csütörtökön. Ára évenegyedre 3 ft o. é. Hirdetési ár: soronkint 7 kr, s minden hirdetés után 30 kr bélyegdij. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

KIADÓ-HIVATAL: Kőcséptorcza, SZEKM J. könyvkereskedése.

Szemle. (I). A kél Oláhország, [illegible] ohajtása, hogy Kuza Sándor herczeget a porta a két hon közös kormányán megerősítse, a napokban teljesedésbe ment; s már a párt, melly hónapok előtt tapsolt volna diadalán örömben, most szinte egy óvást jelent, hogy e megerősítésben csakis lépésről lát arra, hogy a két hon egy idegen fejedelem alatt ténylegesen egyesittessék, kinek részére Kuza annak idejében hazai kötelezettségének tartja lemondani.

Sebes fejlés, vérmes remények. Alkalmasint külső magasabb sugallatok tolmácslása.

Bárhol végződjék a kél Oláhon függetlenségi közdelmes, bármenynyire jogosaknak, vagy jogtalanoknak ismertessenek egyidőre jobb kél utánt sovárgásunk igenyei: a természeti törvények változhatlan rendje hozza magával, hogy a fiatal, még ki nem élt nemzetenkek jövőjök van; Európa szerencsétlen politikai helyzetében felszik, hogy Kelet-Európa népeinek, legyenek kicsinyek vagy nagyok, ha életravalók, elébb utóbb jelentékeny szerepet fog osztani a Törökbirodalom elkerülhetlen s már közelben álló összeomlása.

Tudjuk, hogy kél Oláhországot, ugy Szlávia, már is képezés alá vette a diplomatia. Kegyekben részesitj, melyet nagyobb birtokai miatt diesekvő nemzetek irigyelnének, ha a remény, földi léttünk e leghivebb örangyalát, szt. Ilona szikláihoz lehetne hineziolni.

Távol legyen, hogy nemzetek egymás haladását irigyeljék. Jaj a nemzetnek, mely jobb jövőt várva, általános szolgaságnak örvendene. Jaj azon testvérháznak, melyek egyesülésre törnek, s más testvérháznak egyesülése felett törödnek piákzal. De mégis a magyarnak, s külhiesen Erdélyországnak, a kél Oláhon egyesülése, a mahoban a civilisatio szinvonalára emelkedő oláh nemzet függetlensége, s ebből ellenállhatnak bekövetkező akkotmányos szabadsága, s a szabadság, a szellemi és anyagi fejlés ez áldásos napjának feljövése szomszédságunkban — lehetlen; hogy kolnyi aggodalmakra ne nyujtson alkalmat.

Mert Erdélyre nézt a kél Oláhország ez uj stadiumba lépése kiszámithatlan hordoroel bir.

Ugy-szólván: a jövő titka levén, itt fekszik a talány, melynek Oedipusa csak egyedül a császárok czászra van az idő.

Csupán ollyké vére fel, a szomszédos tartományok kormányzatainál változást sohs sem umrehnak czirnalyai hatás nélkül. S ha jóra változnék a kél Oláhonban, már csak az is nyomna valamit a hidegen nem számitók kedélyének mérlegében, hogy majd százesor jobb hazát keresnek de nem talált magyar szállt vissza Etelközi egykori hazájába, ott maradt rokonaink közé, s legalább ha nehéz lett sirjok felett a már idegenné vált föld, legalább nem nyoja a lég, mely a szabadságra termett nemzetek kelket utalan szorítja. De ha olyanra változik, mely érdekeinkkel összetükszésbe jő, lehetlen fontolóra nem venntünk, hogy Erdély Oláhországgal 57, Moldvával 33 geogr. mérföldün szomszédos, tehát nagyobb téren, mint az egy korona alatti tartományokkal. S roszabb esetben Erdély felett igra megujinak az idők, midőn Péter vajda kézzel háromszor átlépte határaiunkat szerint.

Eddig jó szomszédság állt a két ország közt; mióta mindkettőt elnyomta a pogány, miutha mind a két nemzetben felkelt volna az emlékezet, hogy a dák és bolgár, az oláh nemzet e két ősz, egykor a magyarral egy, s szittya nyelvesalódhoz tartozót: — sok rokonszenvvel viseltetett a két nemzet egymáshoz. Vajjon ügy lesz-e a jövőbe?

Csak legkőczebb is örömmel tölte el minden magyart azon hírüllel, mely ott Hunniádie nagyvajt társaslodk alkultával a rokonőrzet garantiájára uial; kedves volt a hír, hogy Bukurest szívesen nyita tenczlet az ottani magyarokknak. — Vajjon ki garantiózna, hogy a jövő szintoly kegyelteles lesz azon nemzet iránt, melynek a kél Oláhország lélezését nagyreszt köszönheti.

Eddig iparunk, kereskedelmünk egymást egészité ki. Bornunkat, kenyerünket megosztók egymással. Fél millió jutunk ment le havasainkról imé a Duna vizebül. Brassó kereskedői, iparosai Oláhhonban naktárokat tartottak. — Vajjon ellendenek-é hosszason még Brassó piaczán a görög pénzváltók, hogy a jövő menők pénzét váltogassák ? . . Oly érdekek, melyekre hogy mennyiben lehet igennel felelni: szemelte mérnünk, azt hisszük egyik nemzetnek sem lesz hátránya.

Legrosszabbak az alaptalan agyrémek, melyek ha felkelnek, ellent látnak a szélmalmokban, ellent ott, hol barátokat lehetne találni.

Konstantinápoly, szept. 28. 1859. (Vége.) — Az oláh fejedelemségek ügye is valahára megoldáshoz jutott, a már nehány hónap óta itt vesztegő küldöttségi Kuzának a nagyur mint pénzelő szerepe elfogadta. Negri beszáz nép, melyben a barátok kiadását kérte, a szélcsend egy beszédet olvasott fel, melyben az oláh népnek a legszebb jövőt ohajtotta, s ajánlja a reformok terén meggondolt lépésekkel haladni, s utopiákétól óvkedni. Szombaton Tahir bey Bukarestbe, Sami bey Jassyba indultak el, hogy a kél határon a barátok, mint kczitó fejedelemségeken megerősiti, kézbesitsék.

Ebben pasha, a volt kultügyminiszter, s most a tanzimát unásos tagja ma Odessaba indul el, hogy az oda szökött orosz czárnak a szultán nevében, s a nagy orosz birodalom karpereczet viszen a czárénnak ajándékul.

Mehemed pasha aladinrál pedig Smirnaba utazott el, hogy az oda vart Alfred herczegnek az angol királynő fiának a szultán egy sajátkezuleg irt levelét átadja.

Omer pasha visszahivatik, s helyébe Szirkhalb Musztafa pasha küldetik bagdadi kormányzóul, ki a multi héten egész csöndességben minden szokásos ünnepélyesség nélkul a szultán unokahugát Khanum szultánát (Tethi Ahmed pasha leányát) vette nőül. Hogy Omer pasha visszahivatásának oka mi, nem lehet tudni; ő az első bagdadi kormányzó, ki annak nyugtalan nepségét némelyé féken tudta tartani, kinek neve tiszteit és félelmessé lett a beduinok ellött, s ki onnan jövedelmet kifolyt a kormánynak, a mi eddig soha sem történt, mert a bagdadi kormányosag mindig oly nagy költségekkel járt, hogy a kormánynak kellett raizczini, s adó helyett a kormányzók fizettek a beduinoknak, hogy azok a karavánokat áibocsásák.

Omer pasharól pedig oltan szólnak tenuc; éppen ma értesultunk, hogy Omer pasha Szuleimaniebe megérkezett, hogy a nyugtalan kurd törzseket megfeksze, de alig nyugodta egy kissé ki az ut faradalmait, midőn a bamonán törzs összelázadt mintegy ki akarván lini, a város kapuja közelében egy karavánt kiraboltak, s az azt kisérő zapteket leölték. A Szerdárcskrem rögtön eltalározta ezen nyugtalan törzset, mely már 80 évlua ózi véres mesterségét e tajon, komolyan megfenyiteni: e hó 13-kán megtámadta élket váratlanul, nagy részét leölette, mas részök perzsa foldre menekült, kik élvé kézre kerultek, kivégeztetnek, s nagy mennyiségá hamován fő vitetett mint győzelmi jelt Szuleimaniebe; a kézre kerult roppant zsákmány egy része a szegények közöt osztatott ki, s a Szerdár-ekrem rendeletet adott a perzsa hatáskörben kis crösszeket épiteni s oda örizeteket helyezni, melyek a szerisa-kurdok heulése ellen védjék a tartományt. De a mig ő itt egy kissé amugy törökös modorban a rendet helyreállitj, az alatt Diarbekir kormányán az arzenesk kezdetek kiczenjiti, s a Diarbekirből Stambulba jövő nagy karavánt raboltak ki.

A cserkeszek kivándorlása még mindig tart, eddig már 30,000-en erkeztek ide, üket három helyre (Mersine vidéken a laurusok alatt, Izsmid és Samsun vidéken) telepitik le, hová kormányi hajón dijalanul szállittatnak el.

Tehát többé a Tamás-természetű „Jour. de Const. sem kétlekedhetik többé a kaukazi eseményeken, és Shamyl elfogatásán vagy ön feladásán; az „Invalide Russe"-nek egy kezembe került számai fájdalom igazolja mindazt, mit czen szomoru négatastrofáról irtam.

Mult vasárnap Veli pashának a volt kretai kormányzónak konáka leégett, ez a legnagyobbszerü török lak volt itten, több szobák a legnagyobb keleti fényczései törökszem vollak hatóroova, itt lehetett meg mind azon szerdványtal látni azon nagyszerü szép arabeszk éktémenyeknek, gyöngyház kirakatoknak, aranyozott metszvényeknek, márvány mozaikoknak, melyek mint illen kimentek divatból, s melyeknek készitesi is rég elfelejtve van, de ezáltal ugy más szerint szép volt hatórova, határtalan fényüzés, s nemesitett izlessel; butorai mind Párisban a hires Tahan és Mombro műhelyeiből kerültek ki, (melyeket ő mint párisi követ megrendelve csináltatott) nagy értéku falhimzések (gobelins), nagy művészek rajzai, szobor gyüjtemény, Decamps és Couture eredeti vásznai, nagyértékü fegyvergyüjtemény, kalifák, s szultánok vas fegyverzete, s azok kozott mint az öreg pasha által igen tisztelt czikk a nagy Na-

---

BORONKAI MARGIT.

Történeti regény.

(Folytatás.)

A hommaradott férfiak s nők kivánczisagal vártak az érkez'kre, midőn végre a szabadítók karjain a szabadított a fényes termekbe megérkezett.

Egy pamlagra helyezék a nőt, ki mégmind eszméletlenül vala, s Margit nemes gondual nyujtja segélyt a vérző sebek bekötöszésére. Az emberszeretet nemes kötelességei kőzt még senki eléb sem tünt fel a nő csodálatos alakja s öltözködése sem; nehány perez multva, a mint a szerencsétlen életjeli mutatott, ugy szólnak hozzá szerelmes szavak.

Nehéz ez alak ellentétességét az akkor ismert öltözködési pompa azon divatczikkevel, melyek ez alakra oda voltak hányva, oly ellenkezőben leirni, a mint az egyszere minden megszokott szemnek feltünt.

A nő felszemlévén ajulatából, s nem vészélyes sebei kevéssé gátolván ő abban, hogy a fényes pamlagról a szokatlanság némi meglepetésével mintegy felugorjon, s hallódófaczu kulcsolt kezekkel, éppen nem finom hanggal s előadással mondja ápolóinak mély köszönetét; egyszerre a nő egész alakjának s öltözködésének hiányai szemeiben tünt fel az egész magasabb sorsu társaság előtt.

A nő magas és izmos volt; ereza negrefekete, de szabályos és mondhatni szép darabokkal; szeme fekete, bájoló fehérségű szemudvarral, mely az élénk szemek tüzét szerfölött kiemelte, haja sötét viola-, vagyis inkább fecskeszinűnek látszott, s természetes szép gündörsége tünt fel a sebek bekötözése miatt némileg lebontott gazdag fürtözeten. Különösen feltünt fogainak csodás fehérsége, azon varázsfényű játszó zománczczal, melyet csak az elefántok csontjain láthatni.

Hanem öltözködése, az levetőszert gerjesztvala, ha balsorsa miatt már előre némi embericsebb szánalomra nem hangolódtak vala a kedélyuk.

Fejét, habár a hurczolódás és segély miatt összezavart csipkézettel: de kivelhető gazdag készületi magyar fökötő fedte; de oszlás nélkül nevettető kinézést kölcsönözött annak egy drága köves pártu, mely e fökötő tetején ékesedett, s azt mintegy fésü gyanánt leszorította. A vall, mely szinte egyforma vastagságu, s hasonló öltözködés alá fiatal korában nem idomult termetét szoritá, éppen nem feleltmeg a test alakjának; ha akkor zsibárusok ennek s a ruhadarab magy érték nem utasitottá volna elére vissza azon fölötte szép s ő öltözéket az ő-szerekről gyüjtötte össze, az ember határozottan következtethetett volna erre, mert tisztán látszott, hogy ezen ruhák szabójának nincs ő szemére nem jár a ő testmete körül. Ez öltözék kérdésen kívül valahonnan válogatva volt, bizonyosan feldult kiprédált kastélyokból; csak hogy e vall egykori tulajdonosnőjának melle és derekа mas domzat! vászonyban adá ki egymásőt, mint a mostaninak. E nő szemmértéke a test eltakarásának feladatából indulva ki — a derekat állitá fel alapfeltételnek; de hogy egy ni nőnek ily vastag derekra legyen jó alsó a vall vagy nagyobb tért, vagy sokkal kisebbet követelt. Hanem e jövevény nő ugy látszik, hogy mintán a mellény dereka talált termetére, azon kívül ezen fent a mell bőséget egy nagy huszárkötőnek szánta, mintsi szeszélyes rázocska, s egy mellbogláral a ruhaedök öszhangzatlanságát kiegyengetni. E zitrvavart sajátságosan tetézte egy sokcélkü kiarsa gyöngyor, melyen fölül nagy arany nyakláncz ragyogott. Minden ily ösdásan volt rajta összevegyitve, férfi ruhadarabok női ruhadarabokkal egymáson, ugy mint e kétlüenen szép fejen a bajadonsag jelkepe a férjes állapot jelképeivel, a párta a fejkötővel. Egyszerre azonban Boronkay el nem fojthatott egy titkos mosolyt, midőn a nő derekan az öreg Ravazdi György aranyos övét fedezte fel, mely nagyon furcsán illett ösze a bizonytalan szinű nehéz selyem szoknyával, szinte csak a kard és tarsoly hiányzott.

— Szabad kérdenem asszonyom! — szólt végre Boronkay — hogy kegyed talán némi összekötetésben van Lippay Balazssal, a hajdúk egyik vérengző vezérével ?

Boronkay előtt tudva volt, hogy Ravazdy kastélyát azon rablovezér prédálta ki.

— Igen is, nagyságos uram, — szólt a nő, — viszonyban vagyok czi emberhez; szerezem ő. Boldog ifjak valánk, az ő atyja s az én atyám mindig egy sabban laktak, s együtt kölöczik más vidékekre. Balázs legszebb lesz a hajdúk kőzt, s legszebb, délczegy és erős. A legvadabb harczi mén lábat is ő biztosan tartotta a vasalás alá, rettenetes erejével. De a mily erős volt karja, szive oly élénk és beszélteres. Ő férjem lett — folytatá a nő, s e szava az egész vendégsereget igen kellemetlen érézés szállta meg. — Igen boldogok voltunk, folytatá a nő, külön sátort szerezttünk uj vászonból. E sátort nem tudom véletlen, Balázs ő nőjén hatalmas ur lett, gyakran megszidott engem, hogy e szegény sátorba mindig visszavágytam, hiában! az a sors illet engem a melybe születtem. Férjem erejét Bástó fővezér ő nagyságra meglátván, kegyelmébe vette ő, s hajdúk kapitányává tette. Ő sohs sem szerettem ez emberölés életmódját. De ki parancsolt volna férjemnek, ki akkora ur lett, s engem mégis szeretett. Boldogelmeskedtem neki, kiszérem harczain, s lábai elébe borulva esedeztem mindig, hogy vétkelenelet ne gyilkoljanak. Nem is tőt ő a csatán kivül; se akkorczák uraim, eskötszöm a Jehova Istenre, nem ölt ő senkit meg. Kiraboljа a kastélyokat és rám hányja kincseit, azt állitván, hogy nem illik rondán jelennem meg a ő fiurí társai előtt. Én engedelmeskedem, szerezem őt, de gyülölöm sorsomat; nem születtem én e sorsban, s idegenek közt megtörtém e bolondul rám hányt fényt, de a magyar urak tekintete lesujt engem, s csak szolgáini és tisztelni tanultam. Ne vesztetek meg engem nagy jó uraim, és higyjétek el, hogyha bár arczom fekete, de lelkem fehér!

A nő előadásában, a fülként magatartásban annyi szerénység s alázatosság volt, hogy vinelétnek és sorsának élete egészen elveszité hatását a vendégek előtt.

— Légy fesztelenül házamnál asszonyom, — szólt komolyan Boronkay — hiszem, hogy férjed oldalánál mindenü elkövetsz azoknak érdekében, kiket tisztelni tanultál.

— Köszönöm uram e nyájasságot, s soha el nem feledjtem nemes ifju urak, s nagyságos szép kisasszonyom azon ápolást, melyben engem részesitettek, kire indulnak ezen uraim ur csák megvetéssel szokott nézni, és méltán. Engedje kegyelmed uram, — folytatá Boronkayhoz — hogy jelenléttemnel e szép társaságtól ő[illegible] kivánjak az ő nagyságtól. Ugy tetszik visszanyertem már annyira erőmet, hogy elgyalogolhassak Enyedig, ha a vár kapuit felnyittatja nagyságod.

A nő feltünő szerdnyége megnyerte a vendégeket.

— Arról szó sem lehet, hogy eltávozzon kegyed asszonyom — szólt Margit — fején nehéz sebek vannak, melyek ápolás nélkül gyulladásba mennek át.

— Nyugalomra van szükségre most, — szólt Boronkay — s intett cselédeinek, hogy a nőt egy külön szobába vezessék, ki igen fertőzött távozott a rea nézve fesztes társaságból.

Volt valami a nőnek kellemes alakján s alázatosságán, mi a vendégeket megnyerte azon gyülölt darczáns, melylyel az akkori nemesség a czigányból hajdúvezérré lett Lippai, s a pörfuhol hasonló sorsa emlékedett Horváth Abrahám ellen kiválóag visletett, mint kik legvérengezőbbek is voltak a durva portyázók közöt.

(Folytatjuk.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Régi Egyetemi Könyvtár © Babeș-Bolyai Egyetem Könyvtár - Biblioteca Universității din Cluj-Napoca. Scoală - BCU Cluj-Napoca.

poleon pisztolya, Trement Meurice műhelyéből kikerült ezüstnemű, chinai és sevresi porcelánok, egy 15,000 frankba került angol ormeómetre, a szultánnak Lahbe Bilal festett arczképe, a harembe a legdrágább szőnyegek, és szőttek, díszmedvék a lángok martaléka lett. Semmi sem volt megmenthető (a pasha nyári lakába volt czelédségével, s csak néhány szolga maradt a konákba) a kár több millióra megy.

A tunizsi bey kaidi Mahamed meghalt trónját testvérének Szadik beynek hagyta; a boldogult 48 éves volt, testvére 36.

O. B.

Debreczen, oct. 9. 1859. — A h. h. tiszántúli egyházkerület tegnap e városban közgyűlést tartott főtiszt. Balogh Péter helyt. superintendens az elnöklete alatt, mind a tizen három egyházvidék képviselőinek és diszes hallgatóságnak jelenlétében; melyet az elnökül superintendens alkalomszerű buzgó kőnyörgéssel nyitott meg, egyszersmind ellenben a bey miatta az elmult augusztusi közgyűlés meghatározta, hogy jelen oct. hó első napjaiban ismét gyűlés tartassék, ő ezen határozat érvén a tisztesen is kötelességének tartotta, de a szeptem. 1-só napján a kivalósági lapokban és kormánylapokban is megszüntetnek s Apost. kir. nyilatparancs, s az erre szept. 2-án kibocsátott következett m. minisztereinek ideiglenes rendelet által még inkább felhiva ézczte magát a gyülés határanyjának kitűzésére, ami szept. 22-kén teljesitett is, gyülés napjául oct. 8-ikát tűzvén ki, miről az illető esperesek és egyházmegyei urakat is értesítette, de egyszersmind a felsőbb rendelet értelmében erről a n.-váradi n. m. helytartósági osztályt is tudósította. Alig mentek el azonban a megbivó levelek, a midőn már szept. 23-kán hozzá egy levelet czimzett, melyben ő mint a debreczeni egyházkerület ideiglenes elnöke megbiztatik, hogy a cs. kir. nyilatparancsot és miniszteri ideiglenes rendeletet hajtsa végbe annyiban, hogy a debreczeni egyházkerületet akárcsak kilenczegy házvidékben az egyháztakat rendezze és fügondnokot válasszas. O azonban abszolutisztai vetett, komolyan szólva szivét lelkismeretével s hitelveivel, megolvasta a superintendensek közösségéről szóló XCI. canont, s azon meggyőződésre jutott, hogy neki arra válaszolnia nem lehet, nem szabad mind addig, míg az ő levedő fiatal czen testiszt, melynek, hiszünk mint alsó helyén ül, nem határoz. Nem kiküldte tehát szét a 410 pélányban az egyes egyházak számára megküldött nemszczegy nyilatparancsot és miniszteri ideiglenes rendeletet sem, s ezen eljárásnak megitélését a fölszt. egyházkerületi közgyűlésre bizza. P. h. 7-kén szept. elrejtve a n. h. helytartósági osztálytól egy oly tartalmu leiratot érkezett hozzá, mely hivatkozva a miniszteri ideiglenes rendeletnek ezi illető s rá szükségtelennek tartja az országfejedelmi bizosnak kinevezését, de egyszersmind kérdezgeti tőszi, hogy a gyülés jogyzőkönyvét az ideiglenes rendeletben meghatározott módon és idő alatt terjeszsze fel. O ugyan nem a debreczeni egyházkerületet hivta össze, hanem a tiszántúlt s örömmel látja, hogy minek mindén alkodni megjelentek s felhiva a gyülés tagait, hogy ezen nagy fontosságu és a magyarhonfiszabadságnak élet-halál kérdése fölött a tárgyhoz méltó komolységgal s a legmagasabb cs. kir. nyilatparancs iránt tartozott mey tiszteletben tartásoznank. Ennek folytán a gyülésnek több tagai kijöttenivén, hogy csak mint a tiszántúli egyházkerület tagjai és képviselői akarnak a tanácskozásban résztvenni, az elnökül superintendens eljárását helyesolték; az elszakasztati tervezett agyháskerek s egy jó nevű nemzeti egyházi képviselő pedig kértek a közgyűlést: ne engedjék őket czen superintendentiál elszakítani. Miután a gyülés, nem ugyan a 7-kén czikczett magos leirat folytán, hanem azon tény erejénél fogva, hogy a gyülés napja szczigfejedelmi biztos kinevezhetése végett, mind a mellett is, hogy ily orgánum nem jelent meg, mégis törvényesnek nyilvánitotta, az érkezett leiratok felolvastatták, a nyilatparancs pedig és az ideiglenes rendelet mint az ügyre domásunk felolvasottnak tekinteteik.

Ezre nagy szatonian szegénymónk Tisza Kálmán ur állott fel s elmondá, miszerint: nem tagadhatja, hogy mind maga az 1-só szeptemberi cs. nyilatparancs s az azt követett magas miniszteri rendelet megjelenése, mind a most felolvasott helytartósági intézvény tartalma, mely szerint már azon czászari kir. nyilatparancs a kormánybiztosjál által élcibe lépettnek lóztatik tekinteteni, szomoruan lepte meg.

Szomoruan, mert éppen most a béke helyreállítával bizon remélette, hogy mindazon jogos kéréimnknek, melyeket cs. k. Apost. Felsége elébe 1856-dik évi augusztusban, mind az „Entwurf megjelenése után ugyanazon évi octoberben s ekkor már minden többi superintendentiákkal egy-értelemben alattvalói hódolattal felköldöttünk, s melyi kérelmünket 1857. april-ben a kétt ifjú bárónak s mint a tiszai bely. egyháznak nevében kiküldötteiglieg is az illetháztartás, miéllen kelvezet czen megjegyzi fogjuk örvendve láthatni, megnyervén azt, mit mindazon emlitett alkalmakkor egyhangulag kérünk, hogy nevezetesen az 1848 előtti törvényes állapotba visszaheljezetssünk s azután egy autonom szinatba lehessen egyhászszerkezatnk tárgyban határoznunk.

És ime e helyett jött a szept. 1-jén kelt cs. nyilatparancs, mely kösz törvényt ád a magyar protestáns egyháznak, mely nyilatparancs által oly vágásos helyzetbe jutott egyháznak, minőbe miéta a gályákra hurczoltatás ideje elmult, bizonyojuk nem leteczett.

Mentől inkább meg van szónok győződve a felől, hogy Ő Felsége a magy. protest. egyháznak megnyugtatni s annak folyárgázó ösztatlan czélegcsiszatkarja, hogy czen eljárás okát egyedül a m. miniszterium dolgainkbani fajdalmas tudatlanságának kell tulajdonítani: annál inkább szt. kötelességének tartja, hogy teljesen öszinte férfias nyiltakoztatál ót felvilágosítsuk: miszerint azon az uton, melyet a cs. m. cultus-minisztérium választott, czen czélt elérni lehetetlen, hogy a már emlitett köteles tisztelettel fogadott nyilatparancsnak már maga megjelenése, maga azon tény, mely szerint egyháznak számára törvényt alkotatott, egy oly sérelem, hogy czen nyilatparancsot, s miniszteri rendeletet, ha szinte tartalma a legtökéletesebb volna is, elfogadni, annak élettelepítésére közre munkálódni lelkiismeretünk erőszakolása, lettet hivatali esküink megsértése, s hitelveink megtagadása nélkül nem lehetne, nem, — mert:

1) Nem áll, hogy ezen nyilatparancs az 1784-ik évi budai szinat canonainak megerősítése volna, mert hiszen azokkal mind szellemére, mind tartalmára nézve ellenkezik, s ha még állana is az, egyfelől 68 évvel ezelőtt hozott canonokat erősiteni meg most, midőn már azok elavultak, s ha szintén eltelepléptek volna is valaha, most már rajtok oktelenül változtatni lehetetlenség, s ezt tobb évtized óta nem is körte senki, másfelől magának a budai szinatnak végzése szerint is csak nathox lelett volna azokat a Fölség észrevételei kisértetném visszakaldeni, nem pedig kösz törvényt készíteni: ez a dolog természetéből folyó eljárás, mely követteltik oly testületek irányában is, melyek a törvényhozás fejedelemmel közösen gyakorolják s annál inkább követendő a magy. prot. egyház irányában, mert ennek törvényhozásánál a fejedelemet csupán a velő illetni a fölelegyelett jogúlogva „neque quid respublica detrimenti capiat" stb. 1791. 26. Az törv.-czikk 4-dik §-sa is csupán superinspectio és approbatiol emlita szinati canonokra nézve, de hogy ha azok neki nem tetszenek, szinat nélkül azokat ollenkező nyilparancsolatokat adhatna az államhatalom, az, az szan czélnak ellenkezik s hogy mint természeti törvényből nem következtethető. Nem tagadhatjuk el:

2) mert éppen nem áll az, hogy eme cs. nyilatparancs és miniszteri rendelet 1791-iki 26-ik törv.-czikk §-ainak fogantatóitása volna, sem áll mert:

a) ama törvényből nem törvényhozásról, hanem a szerveczi szervezádiriásról van szó, miután a szinatjire nem létrehozást, alkotást, hanem megszüláridtat tesz; a nyilparancs és miniszteri rendelet pedig ugyéfogtatóvolnak hoz létre de nem valamit, mely szerint azok szinatot meg, vagy igen nem szinatot.

b) ama nevezett törvény egy oly egyháznak kotmánynak vagy rendtartásnak a fölsége alatti megszüláridtatásról szólt, melyet a prot. egyházi és világi férfiak közmegegyezése legalkalmasabnak fog tűelni, ennek statisztic ordinem, qui communis forum ipsos tenet, tam secularibus quam ecclesiasticis ministrorum consensione, maxime congruus reputabitur,) már pedig az 1-ső szept. cs. nyilparancs a magyarhoni protestansokkal sohsa nem közöltetvén, azt, hogy a közmegegyezés alkalmasnak fogja tűelni, s azt szinatjire nem is ő, s a szinat is ismeri az ezen egyháznak uralgó közvéleményt, bizton állíthatja, hogy az vele homlokegyenest ellenkezik. Ha pedig a miniszteri rendeletet tekintjük, mint a mely nem egyszer mint az 1856-ban közöl minisztériórvényrvnek csekély változtatásokkal mondatik lináisa; s ezen szinatjire nem lévő tegyin az ő szinatjire, azt csak egy is egész részletességben nem tárgyalta, s azon az uton nem is lehet közmegegyezést honni létre, mert ez csak a szinat ujjan eszközöltetik, mint ezt azon alkalommal nem kétséget mivel, hogy az ellenkezőt is, s mindenféle más alattbi beadott netalini vélemények pedig éppen semmi tekintetbe nem jöhetnek, mert hiszen ők mint magok is megmondták az egyház képviselői nem voltak, csak magános nézetőket mondhattak el, s hogy ezt a miniszterium is igy értelemzte mutatja az: hogy törvényjavaslat azok meghallgatása után küldte le az egyházkerületekhez véleményezés végett;

c) egyenesen ellenkezik is a nyilparancs ama törvénycziklel; mert világos szavai ellenére megváltoztatja a canonokat, holott azokat szinatjuk s mondatik, hogy canonok csak mondott conditi nec per regias resolutiones, nec per dicasterialia mandata alteriari possint.

d) nem egyezik meg azzal azért sem, mert ama törv. czikk oly egyházszervezésnek, s oly helyzet szinat O Fölsége alatti megszüláridtattai, hogy azáltal a vallászabadság egen hagyassék, — intacta caeteropuin religionis libertate, — már pedig a nyilparancs s miniszteri rendelet szerint az egyházszervezés csupán semmivé teszi, mert elveszi az egyháztól az önkeléhelen való reformálás és törvényhozás jogát, mi pedig a vallászabadságnak egyik muihatatlan alkatrésze. (Vége köv.)

Kolozsvár, okt. 11. — Városunk kath. lakoit a napokban nagy örom érte. Ugyanis mnlgu és ft. Haynald Lajos ur, kegyes főpásztornak megérkezése dus öröm- és áldásban résszesítő hiveinek szivét, lelkét; mert is legközelmiből hódolat-és szeretetteljes fogadtatásban részesitette O. Fölsége kegyelmét. Elébe siettek az illódóly járula; benn a városban a tanuló ifjuság zászlói alá gyűlve és két sorban felállítva tanárival együtt, térdhajolva fui alázattal fogadta a faradhatlan buzgalmu főpapot és atyát, résztvevendő mindnyájan az áldásban, melyet az alázó főpásztor, mint az apostolok egyik törvényszerű utódja, a szentháromság nevében osztott.

Vasárnapon 9 órakor a tágas ebű templom zsufolásig tömve volt, s a vérontásnélkili szepltelen áldozatot ő ezczja mutatá be s nyerseczjét ő szolgáltatá ki; ezen ége lépati és kenetludus beszédet tartott, melynek megrázó ereje szent kegyelet ihletésének hatott végig a csontvelőkön; mint a hit szent kenetét, a bármiféle szenségét szolgáltatá ki 300-nál többnek, ókel a religia szent szakrámentumait s a vativis fel. Délután 2 órakor, tehát, te megalapitotta az oltárszentségben a kenyér szine alatt jelenlevő Isten-ember imádása- és a szegény templomok felszegélésére alkalmi nőegyletet.

A hosszadamas bokros szent foglalatosnak, az óráig tartott faradságos és kedves bevégezett után ő jelenlétt kerezve, elzárkózék a tethé dicső férfia, iszteni mesterünk buzgó opostola, hazánk és nemzetünk dísze, hiveinek valódi atyja ? éppen nem; sőt összegyűlve köröltte a minden rangu és rendu tisztelők, szeiid szigorú szeretettel kérajlott velők, s viszonozta látogatóit; mají kegyesen kihallgatván a folyamodók kérvényeit, vigaszszal bocsátá el azokat magatól, felszikkasztva azok karagyogó könyecsepjeit az atyai jóság, bőkezűség s részvét melegével.

40-én reggel 6 órakor a kegyes tanitóreidek templomban végezte az istení szolgálatot, melyen a tanuló ifjuság is jelen volt; innen, mint az erdélyi rom. kath. tanitóczek fölgazdagója, a lyceum épületbe indult, melynek küszöbénél a tanárok élén az igazgató nivitá az ifjuságot s a folyamodók kérvényeit, vigaszszal bocsátá el azokat magatól, felszikkasztva azok karagyogó könyecsepjeit az atyai jóság, bőkezűség s részvét melegével.

40-én reggel 6 órakor a kegyes tanitóreidek templomban végezte az istení szolgálatot, melyen a tanuló ifjuság is jelen volt; innen, mint az erdélyi rom. kath. tanitóczek fölgazdagója, a lyceum épületbe indult, melynek küszöbénél a tanárok élén az igazgató nivitá az ifjuságot s a folyamodók kérvényeit, hordozó kegyes püspökét. Látogatásra méltatá mind a nolcz osztály, mindegyikben különféle tantárgyakból kérdezett nehány növendéket, és helyes feleletekkel illőn megdicsérte. Osztályonként inló, buzditotta az ifjakat, hogy valláson, engedelmes, szorgalmas, tudományos egyénekké törekedjenek magokat képezni, igyekezzenek Isten dicsősége- és haza javának előmozditására alkalmas és hasznos polgárokká válni. Kegyeskedett ő ezeja meglátogatni a physicai termet, iszvinyszjütemenyt, rajzszakat, lyceumi könyvtárt, csillagdát, elemi és ős leányiskodákat, a szegények intézeteit, mindenütt atyai jótékonyságnak hagyván áldásban maradandó emlékeit.

Igy folyt le két nap szakadatlan jóttevésben! igy visz a a hivők jótékony atyja, a merre jár s kel, életbölcseséget, vigaszt és áldást magával.

Kedden, 11-én tavozott el körünkből kegyes atyánk és főpásztornk; eltavozott, de előtünk lebeg a felejthetlen főpásztor kegyes arcza, közöttünk marad jóttékony szellume. Isten áldja és védje őt!

Horváth Pius,
Gymn. igazgató.

Tasnád, szept. — Ugy vagyok vele, mint ki régen nem látott ismerősével találkozik, s hamarjába igen sokról akarna beszélni, s azt se tudja hol kezdje, s jól is, röviden is elmondhassa közlendőit.

Elmult a nyár is, a gazdag reménykekkel bialatott tavasz után, meg volt a szénа-czinálás, megtörtént az aratás, elvégeztük békességesen, egyikre se lehet panaszunk, bárha a tiszta buza nem igen sikeres is, a forró napok ős a szenuldás alatt érvén a szemeket. — Tengeri termésünk igen szépen biztat, zab közepes termése lesz.

Vidékünk elemi csapásokban is vett részt. Jóg, igen erős vihar közben mutatkozott Csáin, Balázsháza, Szódemeter, Szilvás, T. Szántó és Tasnád határán, de a kár nem igen nagy volt, szőlőkben legtöbbet okozott. — A tűz is kivetkőt áldozatát. Influs hóban Al. Csahegyán 13 ház ős tuztól elhamulva, a gyülaldás vigyázatlanságból támadott sutés alkalmával. De már T. Szarvadon istentelen kezek által ered a tűz, a mult hóban is egy szárva malma égett el. B. urnak, ki a tavalyi gyujtás alatt nagy kárt szenvedett, s a malomvitéznek egy nagy nőcsőnek háza, s már betakarított élelmiszerei, igen kevés lón megmentve, azokat is, emberi némunk gyalázatára, a gonoszságban fenékig süllyedt nép, ős orozzáknőt ragadta magához, hogy a mit a mindenkelt felemésztő tűz elő lehete venni, az elmaradjon meg a szerencsétlen részére. Mi az ilyesek látta és hallatta mély fajdalommal sohajtunk fel ekképpen „oh népnevelés mikor jó nár el a te áldott országod !!"

Szülőmezőn igen szomorú mutatkozik, a fejlődésre igen alkalmas idő járván, a szőlőszemek igen korán és jól elkészültek s kézzlunknek a szürethez, — a bakar nehol magyon elrugta. A dohánytermesztés igen kevés helyen lévén megengedve, a mi kevés termett, az igen szép, s gazdagon jutalmazza a velő fáradságot.

Mult hó 29-én reggel 2 órakor és delen hó 4-én esti fél 9-re gyönyörű szinben jelent meg láthatáranukon az ékszáfény, a láthatártól 25 foknyi magasságban, valóban gyönyörködtető s vidékünkön meg eddig nem ismert jelenmény, hanem jövendőnek is ám a köznép között éhséget, dóghalált, háborut, azon ujonan feltünt égi jelenetből.

Éppen az aratáskor lepett meg bennünket egy kis jól rendezett amatőrszínház, melyet a tanuló Zilahon szervezett.

E hó első felében egy kóbül buza 12 ft, kétszeres 9—10 ft, rozs 6—7 ft, zab 3 ft, tengeri 6 9 ft, uj ősöson 40 kr vám.

r. l.

Ujdonságok.

— Azok számára, a kik Gitókütt-nak az 1860 évre kiadott **Képes Naptárt** nem meg czáig mitse hallottak volna, — ilyenek pedig édesekveesen lehetnek, — sietünk jelentenni, hogy az emlitett naptár megjelent az élet piaczán, mint nélkülözhetlenné vált honi termék, s jugosnak mondatik kiskutsbat mega kösöl, melyik az a vele együtt ez idő szerint sikra szálló s magyar stentori hangjaj ajánló rokonfajta termékek közul, mely belső érték s eletrevalóság dolgában tul legyen rajta, s mégis, hogy ne csak közzül kezre jöjjenek, hanem illő szerre meg is pöldáiyajtban minden kézhez is, a mely egyszer magához vette, oda tapadva marradjon. A naptárcsinálókat is kötöggkül szemei előtt laztott a römai kölök, midőn e verset hallatózta: Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci. Gitókütt ur legalább magára vette e verset, s ős gyönyörködtetőt s hasznost (utile dulci) ugyan, mint egyéb kölöj a naptárakrnak már igenis bövibe kezdünk lenni, nem nagy épületére a valót ehező közönségnek, — hanem aktoini a magyvilág ős saját kisvilágunk raksza gyüjtött anyagszerűbb, oly naptárt alkotott — mondjuk, melyben hasznos, az elemeket, az édessel, a mulattatóval legyen ha nemis Horáczilag, legalább Gitókuttlag összevegyítve. *Gitókuttlag* igenis: mert a kik birják s használják a tisztelt szerkesztőnk jelen évi naptárát, nem fogják hiányoznt legyéni, hogy naptár kelléket s kezünk alattiban is dus mértékben és itt arányban megvannak. A „Közlöny" hirtára már közlötte e naptár nagy változatosságu tartalmát; ezt ujból itt is ismcs mért ismetelnunk, csak megemlitni kívánjuk azt a jelen szürcet alkalmával, mint egyiket a czélnak ős szükségnek durekasan megfelelő termékeknek. A vevőnek ehhöl legalább „jó és hö szüretje" lesz.

— Kolozsvárt b. Magyarutczaban f. hó 14-én estve egyszerre nagy égés hangja rémlette meg a közönséget; két házszak hátsói rögzé elhamadt. A dolongó elem harapódzott fölég a magyarutczai tanuló ifjak lelkes közbeszapása tőrte meg.

— A szamosujvári takarékpénztárnak 1859-dik szept. végével állásáról szóló kimutatás.

Bevételek	
1) Junius hónapjárol maradt a pénztárban . . .	130 ft 60 kr.
2) 56 betevők betétele összesen	2140 „ 6 „
3) Az illetők által tett tőkebeli visszafizetésben . . .	— „ — „
4) bevett kamatokban, és activ capitálisokban . . .	40 „ — „
A bevételek summája	2310 „ 66 „
Kiadások.	
1) Visszafizetésekben az illető felekenek	— „ — „
2) Kamatra kiadott capitálisokban	1600 „ — „
3) Előlegezések visszafizetésben	— „ — „
4) Fizetésekben és más költségekben	— „ — „
A kiadások summája	1600 „ — „
5) E szerint maradt ott. A hóra áthozandó készlet . . .	710 „ 66 „

Szamosujvár, oct. 1-jén 1859.

— A. gb. H.-nak becsöl. okt. 7-ről irják: A lapok szerint a polgári perrendtartás ujbóli, nem emlékszünk, hányadik átdolgozása szándékoltatik. Nem lehet eléggé dicsérnünk e kitartást s kiserletekben, mely eltöbb meg nem nyugszik, illő és nem tetlén a helyesb. Mint mondják, ezuttal valóban a nyilvánosság és szóbeliség elveire fog alapíttatni a reform; s hozzá teszik, hogy egy magas állásu jogtudós, ki az itt és ötai eredménydás codificatióban érdemetlges részt vőn, külföldre utazott

Fru Sz. Fru Sz. Fru Sz.

hivatalos kiáltványban — különösen a francia s rajnai polgárok a bonapartista-pártfeláratot tanulmányozandó. Semmi kétség, hogy a szóbeli s nyilvános eljárás az uj miniszterium általános czéltaitával teljes összhangban fogna lenne; és — hozzá tehetjük — maguink is oly szerencsések vagyunk fórangu hivatalnokokat ismerni, kik a szóbeliség és nyilvánosság elvének elfogadásáta feltételeznünk hiszik az igazságszolgáltatás gyökeres reformjának lehetőségét. De az emlitett hivatalos kuldeték az időszerint alaptalan hir. Hanem már czélát három évvel utazott e czélbol kuifoldon a törvényhozás és jogügy elején alló két hivatalnok; kik szonban a Franczia- és Porosziországban tett utóiul, de ugaiag tapasztalatok ellal egyáltalan nem győzetlek meg ama modern rendszernek az általuk évek óta gyakorolt és ismert rendszer folytonl előnyeiröl. Es igy az emlitettelkevés e mai napig sem birták évnyitjuta. Ha jól értesultunk, elbreifiathatóig az uj reform sem fog annyira az elhamarkodott „thorough," mint inkább a következtés jellemével birni.

— A „P. N." irja: E napokban érkezett meg Emich nyomdájába azon kézirajzó, melyen a Kaziuczy-ünnepre megjelenendő kbadmiai ünnepélyrol, uje lap tervét mondja el ugyfelenek. A lap tartalmát következő czikkek teszik: „Fabel Fredericus" — „Az keresztedelmi ügynök utazása Amerikában"; „A különféle vasnak különféle tulajdonságai", Ij. Vidacs Istvántól; „Mikép lehet hencsnépy Ugyguy gyrytyét máriami, mely nem foly le s hamvát sem kell lisuiatni"; „Egy kereskedés a mitsi a kalmafés festésben"; „Kivonat a budapesti kereskedelmi s iparkamara szept. 5-diki" tartott gyűlésének jegyzőkönyvéből"; „Látogatás a szabók közöt." Ezeket követik az állandó rovatok: „Vallatózási alkalmak", „Figyelmeztetések", „Levelezőcsarok." A nevezett lap szerdánkint jelenik meg egyegy iven, czímlevéssel ára egész évre 4, félévre 2, negyedre 1 uj frt. A szerkesztő Pesten, az ullói uton a 10-ik sz. alatt lakik. Ide intézendők az előfizetések.

— Szarnok. Tegnapi és Rickl s társa uruk, kik Debreczenben f. év nov. 1-ső a bormérési tőke jogával kibérelt tek, ezzel egybekötve egynagy borcsarnokot állitanak, melyben mind szépi mind idegen termesu borakkbol állandó mustrakiállitás fogadtatnak rendezni, és mely alatt ok Felső-Magyarországon s Galiczaban, valamint az alföldon is a legfelebbi a magyar borkereskedés terjesztésén fognak fáradozni. Egy karlfelelős felhivatnak a bazai borternesztő, kaj nagy e irántu rendelet borcsarnokkal magukat összekötteltése tegyék. (B. H.)

Kolozsvári piaczlár. ostober 13-kán 1859.—Bécsi mérő-szattak becsben. Tiszta búza 3 fi 71 kr. — Elegy búza 2 fi 77 kr — Rozs 2 fi 51 kr — Árpa 1 fi 5 kr. — Zab — fri 93 kr. — Törökbúza 1 fri 68 kr. — Pityóka fri 84 kr. — Marhahús fonlja 11 kr uj pénzben.

Politikai hirek.

— Párisban a nagy közönség az „Indépendance belge" editor-ja ellen beszélgetnek mérgesen a párnai kereszegnőnek, vagy legalább ugynökeinek Napoleon czélzatai felöl szóló ösztrahugon fogna lenne; és — hozzá tehetjük — maguink is oly szerencsések vagyunk fórangu hivatalnokokat ismerni, kik a szóbeliség és nyilvánosság elvének elfogadásáta feltételeznünk hiszik az igazságszolgáltatás gyökeres reformjának lehetőségét. De az emlitett hivatalos kuldeték az időszerint alaptalan hir. Hanem már czélott három évvel utazott e czélbol kuifoldon a törvényhozás és jogügy elején alló két hivatalnok; kik szonban a Franczia- és Porosziországban tett utóiul, de ugaiag tapasztalatok ellal egyáltalan nem győzetlek meg ama modern rendszernek az általuk évek óta gyakorolt és ismert rendszer folytonl előnyeiröl. Es igy az emlitettelkevés e mai napig sem birták évnyitjutni. Ha jól értesultunk, elbreifiathatóig az uj reform sem fog annyira az elhamarkodott „thorough," mint inkább a következtés jellemével birni.

— A „P. N." irja: E napokban érkezett meg Emich nyomdájába azon kézirajzó, melyen a Kaziuczy-ünnepre megjelenendő kbadmiai ünnepélyrol, uje lap tervét mondja el ugyfelenek. A lap tartalmát következő czikbek teszik: „Fabel Fredericus" — „Az keresztedelmi ügynök utazása Amerikában"; „A különféle vasnak különféle tulajdonságai", Ij. Vidacs Istvántól; „Mikép lehet hencsnépy Ugyguy gyrytyét máriami, mely nem foly le s hamvát sem kell lisuiatni"; „Egy kereskedés a mitsi a kalmafés festésben"; „Kivonat a budapesti kereskedelmi s iparkamara szept. 5-diki" tartott gyűlésének jegyzőkönyvéből"; „Látogatás a szabók közöt." Ezeket követik az állandó rovatok: „Vallatózási alkalmak", „Figyelmeztetések", „Levelezőcsarok." A nevezett lap szerdánkint jelenik meg egyegy iven, czímlevéssel ára egész évre 4, félévre 2, negyedre 1 uj frt. A szerkesztő Pesten, az ullói uton a 10-ik sz. alatt lakik. Ide intézendők az előfizetések.

— Szarnok. Tegnapi és Rickl s társa uruk, kik Debreczenben f. év nov. 1-ső a bormérési tőke jogával kibérelt tek, ezzel egybekötve egynagy borcsarnokot állitanak, melybem mind szépi mind idegen termesu borakkbol állandó mustrakiállitás fogadtatnak rendezni, és mely alatt ok Felső-Magyarországon s Galiczaban, valamint az alföldon is a legfelebbi a magyar borkereskedés terjesztésén fognak fáradozni. Egy karlfelelős felhivatnak a bazai borternesztő, kaj nagy e irántu rendelet borcsarnokkal magukat összekötteltése tegyék. (B. H.)

— Az orszári placzlár. ostober 13-kán 1859.—Bécsi mérő-szattak becsben. Tiszta búza 3 fi 71 kr. — Elegy búza 2 fi 77 kr — Rozs 2 fi 51 kr — Árpa 1 fi 5 kr. — Zab — fri 93 kr. — Törökbúza 1 fri 68 kr. — Pityóka fri 84 kr. — Marhahús fonlja 11 kr uj pénzben.

— Párisban a nagy közönség az „Indépendance belge" editor-ja ellen beszélgetnek mérgesen a párnai kereszegnőnek, vagy legalább ugynökeinek Napoleon czélzatai felöl szóló ösztrahugon fogna lenne; és — hozzá tehetjük — maguink is oly szerencsések vagyunk fórangu hivatalnokokat ismerni, kik a szóbeliség és nyilvánosság elvének elfogadásáta feltételeznünk hiszik az igazságszolgáltatás gyökeres reformjának lehetőségét. De az emlitett hivatalos kuldeték az időszerint alaptalan hir. Hanem már czélott három évvel utazott e czélbol kuifoldon a törvényhozás és jogügy elején alló két hivatalnok; kik szonban a Franczia- és Porosziországban tett utóiul, de ugaiag tapasztalatok ellal egyáltalan nem győzetlek meg ama modern rendszernek az általuk évek óta gyakorolt és ismert rendszer folytonl előnyeiröl. Es igy az emlitettelkevés e mai napig sem birták évnyitjutni. Ha jól értesultunk, elbreifiathatóig az uj reform sem fog annyira az elhamarkodott „thorough," mint inkább a következtés jellemével birni.

— A „P. N." irja: E napokban érkezett meg Emich nyomdájába azon kézirajzó, melyen a Kaziuczy-ünnepre megjelenendő kbadmiai ünnepélyrol, uje lap tervét mondja el ugyfelenek. A lap tartalmát következő czikbek teszik: „Fabel Fredericus" — „Az keresztedelmi ügynök utazása Amerikában"; „A különféle vasnak különféle tulajdonságai", Ij. Vidacs Istvántól; „Mikép lehet hencsnépy Ugyguy gyrytyét máriami, mely nem foly le s hamvát sem kell lisuiatni"; „Egy kereskedés a mitsi a kalmafés festésben"; „Kivonat a budapesti kereskedelmi s iparkamara szept. 5-diki" tartott gyűlésének jegyzőkönyvéből"; „Látogatás a szabók közöt." Ezeket követik az állandó rovatok: „Vallatózási alkalmak", „Figyelmeztetések", „Levelezőcsarok." A nevezett lap szerdánkint jelenik meg egyegy iven, czímlevéssel ára egész évre 4, félévre 2, negyedre 1 uj frt. A szerkesztő Pesten, az ullói uton a 10-ik sz. alatt lakik. Ide intézendők az előfizetések.

— Szarnok. Tegnapi és Rickl s társa uruk, kik Debreczenben f. év nov. 1-ső a bormérési tőke jogával kibérelt tek, ezzel egybekötve egynagy borcsarnokot állitanak, melybem mind szépi mind idegen termesu borakkbol állandó mustrakiállitás fogadtatnak rendezni, és mely alatt ok Felső-Magyarországon s Galiczaban, valamint az alföldon is a legfelebbi a magyar borkereskedés terjesztésén fognak fáradozni. Egy karlfelelős felhivatnak a bazai borternesztő, kaj nagy e irántu rendelet borcsarnokkal magukat összekötteltése tegyék. (B. H.)

Kolozsvári placzlár. ostober 13-kán 1859.—Bécsi mérő-szattak becsben. Tiszta búza 3 fi 71 kr. — Elegy búza 2 fi 77 kr — Rozs 2 fi 51 kr — Árpa 1 fi 5 kr. — Zab — fri 93 kr. — Törökbúza 1 fri 68 kr. — Pityóka fri 84 kr. — Marhahús fonlja 11 kr uj pénzben.

— A napolyi kormány panaszt tett a franczia követnél, hogy franczia tiltkos ügynökök akáládva izgajják fel az országot, s meg a hadseregbez tartozó egyeneket is hűségtörésre ügyeckenek rávenni. B. Brenier azonban válaszolta volna, miszerint e oldal minddaig tökéletesen alaptalannak kell tartania, mig egy ilyen ügynök el nem fogatik s eléje nem állittatik; ez azután tisskek az itteni törvenyek teljes szigora szerint meghúztetni. Az „A. Z." levelezője azonban ugy hiszi, hogy a kivet válasza meg nem igazogja ily ügynökökben nem-létezését, csak azt mutatja, hogy egy azok nagy ravaszok, vagy a rendőrszig igen ügyeszek, hogy öket elfogni nem tudja.—Ugyan-e levelezö a „Nord"-dal egyáltalán azon nézetben van, hogy Filangieri miniszterlobki éllása nem lehet hosszu tartamu.

Közelebbről ismét husznonégy személy fogatott be, legtöbben előkelő családokhoz tartozók. Es az ujonan kinevezett rendőrminister signor Aiposa első teaye volt. Elődje Cesella lépett, mondják azért, mivel e rendszabályért nem akarta a felelősséget magára vállalni. A hadseregi kiszállítási kiszállítás erős mustrát tartanak. Mind elbocsájtják, ennek kivételével minden lászik egészen tisztának. Igy remélik a forradalomnak elejét vehetni.

— Az on hirrel összefüggő miszerint arról hadi szabadcsapatokkal a nápolyi földre beütni szándékozik, az „Allg. Ztg." nak Nápolyból azt irják, mikép Pianet osztály-tábornokuk a Troato mellett oszpontositott kaderő fő parancsnokává választatása osztatlan tetszésre talál. Ot alkalmasnak igen értelmes s a mellett rendkivül szigoros emberek tartják. Vaglia s Benedetti tábornokok lesznek a két dandár parancsnokai. Egy harmadik dandár hihetőleg még utólagosan az autrodocsi völgytorkok fedőszére fogu rendeltetni azon esetre, ha Garibaldi nagy eszére nem hallgatva, a Spoletón át kisérteni meg beütést. Egyébiránt bizonyosnak tartatnak, hogy az ujabb szándékú beütés sem számithat sikerre, a mennyiben a falusi nép hőn ohajtja, hogy az ellenségel megnémázhessenek. Már pedig az ugynevezett nyelv erős emberfaji jakra, mely alig áll birodalmi a tirolaik és stajerszigetiek ellen. Az, ki meg most saját szerszegyevelöel ellátva, fegyvereket kért, nek nekik is megfizettatik.

— Spezziahól szept. 30-ról jelentik: „A toskanai hadigoelette, Argo" a mi oblunkben ma horgonyt vetve az olasz lobogó a nyovyat kitűzvén, megérkezett, mely „Ichnusa" szárd gőzösöt 21 ágyulövessel lőn üdvözlve. — Kopp-Ottobaldo bécsi mányozói Ojrianti, Minghetti, Ricasoli és Fanti titkos tanácskozás végett egyesültek Filagereben s meghatározák egy felsővolt szavazati jogi birodalom alkotását. Kozbelőrdi fogna az ezt irántu rendelet kibocsájtani. — Az „Opinione" szerint Panti tik alatt nemsokára 50,000 fegyveres fogna lenni.

Párma, oct. 6. Tegnap esti 6 órakor Anviti gróf, fejedelmi ezredes a herczegi csapatoknál, a nép által a megboldogult herczegnek szivéhez viszonyuló miatt kegyetlenul megviklottatott. A vasuti állomason folisnnerjen, a csendőrszigetben szállitatott. Folóra nulnak a nép erről értesülve volt, bevette a laktanyát s hatalmba kerité a grófot, kiaz utczákon át hurczoltatott s mindenfelé utasekkel illetetek. Kotelet kötöttek karjaira s ő el elve fett, melyet ő kalonben megszoszkodt letogatni, be hagytak ő ezen szándékát. Ez ezen a nap piacera vitetett s egy oszlopra tüzetett fel. A pörnye ugy rendeltetik meg hogy ahonnan emelte a borszázlő látvány rémületét, A nemzetlérsg s a katonaság csak akkor érkezek oda, midőn már mindennek vége volt. Azok csak 9 óra felé jöttek nőmiteg helyrea küsö rendet. Ő halta a kórházba vitetett. Orcsapatok járták be a város összes utczáit a téreit.

— Az „Österreichische Correspondenz" oct. 7-én megrója a Koburg-Gotha hi vlapsza horingő kivonatnak szándékos pontatlanságát. Annak valzasa nylyzai mondja, mikép a Poroszok s Ausztriának Németországhozi viszonyára nézve határozottan más nézetben van mint az eisenachiak.

— Bécs, oct. 3. A poroszi kormány egy berlini levelezőt szerint szept. 23-ára hivatta illetőleg a szomszédos hatalmakat, de mely más, s nem a már közzétett sürgönyre vonatkozó. Az ő Recthergnek a góthai fg ellenj jegyzéke, t. i. itt csak másolatban lőn közöive; de tetczik ezenfölül meg gr. Recthergnek egy más jegyzéke is, melyet hasonlóan szintén ugy utóbbi mult hó második hetében lőn Perponcher, gr. Schleinitz helyettes előtt fölolvasva; ezen utóbbi a német mozgalomra ellálban terjeszkedik s ki különösen kikéri a poroszi kormány viszonyulatokzatát ezen ügyben. Ezen utóbbi a poroszi válasz erre mintegy 10 nappal ezelőtt lőn kiadva. Jelentekezve azonban ki ha nem a poroszok, hogy azon állásport, melyet a kormány gróf Schwerin válaszában foglalt, nyomatékosan fentartatik, szóval: a német mozgalom jogosága ujra elismertetik. Forma tekintetében ezen válasz nagyon mérsékelt és szép. Oroszország minden europai gondolatot elvetett jegyzékére adandó válasz megállapodés utján az illető hercegre biztatott.

— Sz. Pétervár, szept. 29. A császár szept. 29-én esti 11 órakor érkezett Moszkvába, s mindjárt a pályaudvartól ujat ada felé Kremlin. Mint tárvatlap levelére volt, 27-kén utazott ő felsége Khaskhovoi Tangonicfbe, hol a meg gyengélkedő Shamyl tartokálok. A császára hirkoszorus ünnepélyes ünnepélyt maga elé vezetteté, s azután csapatszemlét tartván Khaskhowba ismét visszatért. A császár oct. 27-re Varsóban szándékozik tanyi kor ünnepélyes ünnepélyt Oroszország minden europai diplomatagedi, Moszkvába fog vitetni, hogy e várost megtekinte, vagy inkább—hogy a város által magat bámultassa; ugyanezen czélbol fog Sz.-Péterváron is néhány napot tölteni. Beszélik, hogy a czár azon kegyességet kívánjaott volna, engedtessék meg neki hátra levő elidejét Mekkában tölteni; de a kérése megtagadtatott meg. Az orosz főváros hőd Kaukazus Ingurthja Kalugába fog vitetni, Oroszország egyik és városba, mely fölhelye a hanomveu kerülteteik. Oczel folyam partjin, 160 wersztnyire Moszkvától. Shamyl itt gyy szép és kényelmes házban fog lakni, ugyanabban, melyben Erzsébet czárné férjének I. Sándornak halála utáni, Taganrogbol történt visszautazásakor huzamosabb ideig tartózkodott. — Ez a hely az ennemik élethosszigian engedtetik ő, valamint megengedtetteik neki, hogy háremé nőjei kozul harmat magánál tarthasson; ezenkivül 10,000 czust rubel nyugdi batároztatott számára; követőinek 2—300 czust rubel lesz évi járuléka; ezek azonban az emir legidősebb mintegy 30 éves fián kivül alig vannak négyen.

— Azoroszczár Varsóba jöttekor maga köré gyűjtendi a négy magyhatalmi udvar mellett hitelesitett követjeit és átlalánosan hiszik, miszerint a czissár ez alkalommal szóval czitesztendi óket azon irányról, melyet Oroszhonaz olasz ügyre nézve követni szándékozik, nevezetesen, mind feltételek alatt fogna a congressusban részvni venni. — A czár és a poroszi hercseg közti találkozás is majdnem bizonyos, valamint jólértesult személyek hitelesen állitják, miszerint az orosz és poroszkabinet köztnem egyedal az olasz kérdésre, hanem az általános európai helyzetre nézve is teljes egyetértés uralkodik. Ez egyetértés mindenesetre nagy súlyt biztositana a kétczakai haladtnonnak a congressusban, és minthogy allistóg Franciaország és Ausztria közt szintén egyetértés uralkodik, már csak azt kellene tudni: vajjon melyik részen áll Anglia, mert akkor minden vita kimenetelét teljes bizonyossággal előre lehetne mondani. Hanem nincs különös bizalmunk az ugynevezett „egyetértéskéve", mig azidő meg nem próbálta és igy megvárjuk, hogy e vagy ama két hatalom egymással igen nyájas hangon közlekedik, de politikai egyetértésben csak akkor fogunk hinni, ha a tények minden kétkedést lehetlenné tendenek.

— Madrid, oct. 1. Ma délután, melyet a spanyol kormány Marokkó ellé, a hozzá intézett követelés teljesitése végett tuzet kí, f hó 15-én jár le. A spanyol fóparancsnokhoz azonban ugy hiszik, hogy az ellenségeskedés nem fog megkezdetni vel oktober 20ig várjon, mivel a Fezbe küldött futár ő felsége nem érkezhetik vissza. A marokkói határon összegyüjtött csapatok száma 20,000-re megy: A „Corresp. autografa" szerint, Prim tábornok O'Donnell tábornagy nyerendi meg a spanyol csapatok folisnnerjen, s a kitünés e czimen a spanyol ugyelőnek engedélyt kért arra, hogy összeirás utján 50,000 embert szólitassan fegyverre s egy törvényjavaslatot terjesztett elő, mely a spanyol sereg létszámát 1860-ra 100,000 főben állapitja meg

Ujabbak. — A zürichi tanácsurak még mindig késnek nyelbe tüni a békét, s párisi levelezők tudni akarják, hogy több mint czekélyszerű szerszétkéjek nehézségek gátolják a bekoknány végleges megkötését. Nem is tekintve a közép-olasznok nagy gőcsét, már a pénzkérdés oly part, a melyen mindkét ős Szárdinia még nem tudtak megegyezni s Franciaország e részben Szárdinia részére áll volna.

A mi a közép-olaszországi illetl, ott az események folyása valóban szomorú kezd. A bennszülöttek ugy látszik hamarsay csakugyan megegyezteik abban, hogy közös regenst fognak választani, s e tisztség a szárdiniai király legközelebb rokonak Carignan hanyi van szánva. Viktor Emanuel e választásnak egyszerű adta volna, mikép mindkét hozzátesik az francia kormány sehogy sem törekszik az olasz mozgalomnak pártot elesügyesteini... Es valóban azon körülmény, hogy az „Ind." nak okt. 8-án kelt valamennyi párisi tudósitása szerint Cowley lord egészen firmmel lesz s elegülten tért vissza Harrizt utjáról s a „Constitutionnel" ezek egy 6-ki czikkén, a melyet Harrizt-ből jött jegyzékek nyomán készültnek mondanak, ugy magyarázzák mint egy fordulat eredményét, mely III. Napoleon ellen és politikájában végbe ment, ez utóbbi az osztrák érdekektől a londoni kabinet mondott fel barátságot. Fordulat mar, mint melyek meggyőzetik, akár mint ok, akár mint okozat, összesik azon véletlen késedelemmel, melyet a zürichi conferentia kérdeszétse szenved akkor, midőn mindent elintések hittek.

A „Constitutionnel" emlitettük czikkében ki van mondva, hogy a francia császár semmire sem kényszeritendi az olaszokat, tehát még arra sem, hogy az annexitól elálljanak. „Ha a császár — mondatik a czikkben — bancsát hasztalanul adá, ezért nem fog annyira menni, hogy parancsokat osszon."

— Anviti ezredesnek Pármában lett meggyilkoltatása mindenféle iszonyt okoz, s a Pármában levő franczia konsul azon parancsot kapta, hogy hagya el állomisát, ha Anviti gróf meggyilkoltatása iránt gyors igazságszolgáltatás nem történnek, és a vétkeseket példás büntetés nem érné. A szárd kormány a pármai eseményt is ügyesen tudja vizül használni fel saját malmára, felhasználva, hogy e siralmas eset nem történhetett volna, ha a közép-olaszországi iálmokban oly rendszeres kormány mint a regenssig váltotta volna fel a vicsiaf jelen rögtönzött kormány működését, melynek hatalmát könyen kérdés alá vetheti a szomszédkedő elragadott tömeg.

— Az „Union"-nak jelentik Turinból, hogy a római szárd követ ulevelei csakugyan megkapta, s de szándékszik azokat annál inkább tarthatni, mivel Garribaldi, Fanti, mezzacapo, Pinelli és a forradalom más vezetői többé kevésbbé Mazzinistak. Garribaldi nem szám meg Mazzinistai levelezni, s most valószinűleg mindketten egyiptomi vannak. Garribaldi mostanáig tanulni készül, s hadmivelestit a határkerülteikre, Umbriára s az Abruzzókra kiterjesztení, hol az akaháat már régóta előkészitik. Piemontbol oda már is számos ügynökök mentek.

— A francia és szárd oki 10-ikén érkezett Bordeaux-ba; az érsek által tartott beszédre válaszolt; ő felsége mul, midőn kétfertelmüség nélkül rótta meg a franczia clerus legujabb manifestatiót; legtöbbekh érdekelstégét valjuk az egyház irál, de egyszersmind azon meggyőződését is, hogy Olaszország szabadsága és függetlensége a pápa vagy más hatalmak fölött osszeforheltem. — Romének franczia csapatok állati megszállása nem nyujtható határozatlan időig. — Az „Univers" intést kapott.

— Egy Marseilleb-ből hó 10-ről kelt tavszürgöny szerint a pápa f. hó 5-én Castel-Gondolfba utazott, hol Urban nap-ig tölt el. Gróf Minerva f. hó 11-én szándékozott ellávozni Bolognába.

— Mazzinigy levelet kézésa szárd királyhoz, melyben felleng szjthen kéri Victor Emanuel, hogy egy mercsz határozattal az olasz egység melletti kereszteis hadjárat élére álljon; ennek bevégezte után aztán „legyen köztársasági elnök, vagy Olaszország királya," neki mindegy; utóbbi esetben ő szívesen lesz inné számozott. A mazzinisták e szerint e percben a pienontiq ügyhöz csatlakoztak.

Bécsi Börze. Octob. 12-dén: Nemzeti kölcsön 77.50. jzb. — Metalliques 72 pecnte 73.15. Urbéri papirok: magyar 73.— erdélyi 99.50. Bankrészvény 889. Korona 16.60. Cs. k. arany 5.73½. Ezüst 119.75.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

Árbérkárpótlási tőke-utalványozás.

A kolozsvári cs. k. megyei törvényszék ujján Einsetlich János örökösének f. évi december hó 17-ikén tőke 153 frt k. hitr. —Inczédi Julianna, Bokros Lajosénak felső-tőkkl, lozsárdi, tóthfalusi b. u. 1067 frt tőke, 289 frt k. hitr. — Réz György és testvérei m.-dellői, o.-dellői b. u. 695 frt tőke, 165 frt k. hitr. — Telekes István örökösének besidi b. u. 694 frt tőke, 285 frt k. hitr. — Balog Klára, Felszegi Pétrernének melegfoldvári b. u. 306 frt tőke, 76 frt k. hitr. — Buda Jánosnak posai, vaskapui b. u. 491 frt tőke, 235 frt k. hitr., — Szuru Nyik. vármezői b. u. 116 frt tőke 64 frt k. hitr., — Nyegran Miróné-számak m. sz.-györgyi, vármezői b. u. 503 frt tőke, 243 frt k. hitr. — Dadai József és Adolfnak septeri b. u. 181 frt tőke, 87 frt k. hitr., — Ercsey Eszter özv Felszegiének idecsapati b. u. 605 frt tőke, 332 frt k. hitr.,— Rettegi Györgynek férdi b. u. 4189 frt tőke, 1092 frt k. hitr., — Geczes-féle jótkony intézetnek solymosi b. u. 6250 frt tőke, 1565 frt k. hitr. — gróf Eszterházy Györgynek o. gy.-monostori b. u. 2 26 frt tőke, 1291 frt k. hitr., — Kordó Sámuelnek bolhási b.u. 220 frt tőke, 115 frt kamat hátralék utalványozatik. A követelések beadandók nov. 25-ig. Tárgyalási nap február 7. 10, 17. 18. 21. 27. d. e. 9 órakor.

Ugyanott Pál Károlynak mezö-petei b. u. 217 frt tőke, — Báró Kemény Ferenczné boosi b. u. 620 frt tőke, 341 frt k. hitr., — Vajda Jánosnak jakócseki, kelecsei b. u 368 frt tőke, Cseréuyi Károly, József, Dániel és gr. Vas Ádámné Sándor Berthának argyasi, kis petri b. u 1350 frt tőke, 337 frt k. hitr., — Fodor Eleknek sófalvi b. u. 321 frt tőke, 32 frt k. hitr.,— Báró Miske Imrének hétbukki b. u 158 frt tőke. — Palfy Dénesnek kajlai b. u. 1066 frt tőke, 343 frt k. hitr.,— Vizi Dánielnek n.-szoltsvai. n.-podságai b. u. 12,484 frt tőke, 2785 frt k. hitr.,— Vas Anna, özv. Iszlai Miklósnéné egerbegyi, szász-péntelei b. u 6514 frt tőke, 3098 frt k. hitr. — Gyarmati Miklósnak oláh-bikali b. u. 205 frt tőke, 413 frt k. hitr. — Török Zs. meregyói, sárvásári középfüldi b. u 1369 frt tőke, 482 frt k. hitr., — Décsei Zsófia, Szebenné örökösének ugruczai b. u. 813 frt tőke 447 frt kamat hátralék utalványozatik. A követelések beadandók november 15-ig. Tárgyalási nap február 10, 11. 13. d. e. 9 órakor.

A déézsi cs. kir. megyei törvényszék ujján Kolozsvár vár. községének kabalapataki, hosszumezőtói, tormapataki, gyurkapataki erdeinek b. u. 30,080 frt tőke, 8274 frt k. hitr.,— Pataki Ilmi Mihály és Józsefné peterityei b. u 889 frt tőke, 511 frt kamat hátralék utalványozatik. A követelések beadandók nov. 28-ig. Tárgyalási nap január 28. d. e. 9 órakor.

A kolozsvári cs. k. megyei törvényszék ujján Mersi Mihály és Károlynak bellikbi b. u. 909 frt tőke, 249 frt k. hitr., — Kolozsmonostori alpitv. uradalomnak k.-monostor.i, bácsi, bogártelki, jegenyei, kajántói, m.-vadkuti b. u. 104 056 frt tőke, 57,231 frt k. hitr., — Ilyés Sándornak pósai b. u. 234 frt tőke, 128 frt k. hitr., — Zuber Károlynak sz.-fehérti b. u. 857 frt tőke, 438 frt k. hitr. — Varga Zs. m.-bogiti b. u. 282 frt tőke. 155 frt k. hitr.,— Szentiványi Károly és Zsuzsannának m.-gy.-monostori o.-gy.-monostori b. u. 266 frt tőke, 82 frt k. hitr.,— Rediger Zs. ketlósmezői b. u. 6256 frt tőke, 2776 frt k. hitr., — Bakos K. Józsefnek Badok b. u. 171 frt tőke, 43 frt k. hitr., — Kolbász Lászlónak o.-topliczai b. u. 397 frt tőke, 218 frt k. hirt., — báró Splényi Sámel és nejének dedai, füleházi b. u. 493 frt tőke, 251 frt k. hitr.— Ugyanennek ludvégi, m.-sz.-györgyi, vajolai b. u. 9813 frt tőke, 4376 frt kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók nov. 25-ig. Tárgyalási nap febr. 27. 28, és marcz. 3. d. e. 9 ó.

Ugyanott báró Bornemisza József örökösének abafáji, verestelki, m.-fülpösi, dedai, m.-hudali, liszmajói, i. ecpataki, kakucsi, görgényoroszfalusi, soropházi b. u. 20,103 frt tőke, 4199 frt k. hitr.,—Csiko Antonia, Boér Antalnénak meregyói, czoldi b. u. 2137 frt tőke, 235 frt kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók nov. 30-ig. Tárgyalási nap november 4.

A kolozsvári cs. k. megyei törv nyszék ujján Sréka Farkasnak o.-topliczai, mesterházi, dizmajói, magyarói, erdőszakáli, holmarosi b. u. 10,650 frt tőke, 859 frt k. hitr., — Szegedi Sámuelnek o.-topliczai, mesterházi, füleházi, dedai, magyarói b. u. 21183 frt tőke, 1366 frt k. hitr.,— Schobel Mihály örökösének o. topliczai, mesterházi, dedai, magyarói, magyar-régeni, ligeti b. u. 9757 frt tőke, 2? frt k. hitr.,— Hosszzu Józsefnek novalyi mócsi b. u. 5548 frt tőke, 2153 frt k. hitr., — Fodor József örökösének konjistszegi turi b. u. 291 frt tőke, 148 frt kamat hátralék utalványoztatik. A követelések ben andók november 25-ig. Tárgyalási nap febr. 28. d. e. 9 órakor.

A szászvárosi cs. kir. megyei törvényszék ujján Veres József özvegye, most Horváthnénak n.-rápolti, folti, boji b. u. 1096 frt tőke, 196 frt kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók december 16-ig. Tárgyalási nap február 15. d. e. 9 órakor.

A nikolai cs. k. megyei törvényszék ujján Sándor Borbála, Décsenyének markaséki, budacsoni b. u. 2150 frt tőke, 223 frt kamat hátralék utalványoztatik. A követelések beadandók nov. 8-ig. Tárgyalási nap dec. 20. d. e. 9 órakor.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(750) (3—3)

Kegyes méltányásra!

A brassói általános nyugdíj-intézet tizenötéves fennállása alatt, a nélkül hogy fényes nevek megháló nagysága alap tőke, annyi mint milliókat érő értéktárgyak bistosítása, vagy csait nó egyszerestelben elért előnyek kikiáltása által akart valna akitni és csábini, sőt inkább a legnesztelenebb fellépés által távol minden divatozó fitogtatástól, csak önmagával és csonne de kötelezettsége működése által, egy olyan, évről évre növekedő intézetet indult hogy, mikor az austriai császárságnak csak egy határszéli városban gyökerezve, egy oly országban, hol kész pénzben éppen a legkevesebb bőség uralkodik, az 1858-dik évre szóló számolatjelentésben, minőn 22,262 ft. 43½ kr. A. E. nyugdíj okra fizetett, még 69,132 ft 82½ kr. alaptőkét, és 163,188 ft 70½ kr. nyugdíjakra alkalmazott tőkét, tehát egy 32,321 ft 61½ krból A. E. álló tiszta vagyont felmutatha któt.

Azonban ha ezen emberiségi-intézet a fennérintett csábeszközöket elvileg meg is veti; igazgatósága még is kötelesnek érzi magát, a t. cz. közönséget koronként egy oly egylet létére emlékeztetni, melynek egyedi tőke és ügykezete az, hogy a rendelkezésére álló eszközökel semmi egyébre, mint a tőke szaporodásra, vagy pedig a legigazabb módszert szerint, fordítsa. Olyan idő a minden évben januar 1-től october végéig tartó időszak bezárásának közelgése, melyalattegye'ül lehetségés az intézethe beállani, és mind azon előnyeket élvezni, melyek az ahanyi részvényesgyűl folynak.

Mindenki tehát mindenki, a ki arányi az ezen tekintetben magának vagy szeretteinek bizonyos jövedelmet kivánszerezni, hogy szándokát **mielőbb** teljesítse, mert a felvételi időszak bezárása közelgésével, a mindig növekedő tódulás nehezülni szokta a pontos ügykezelés elátalust, utól so october utánpedig, egy egész évre elvesztetni a belépés nem lehetséges.

Ugyen ezen okból sérvesköjelenik a már bekebelezett t. tagok is, kik évi járulékaikkal meg hátralékban vannak, annak kiegyenlitésével sietni, mert az erre kitüzött időszak utóló napjaban, a legjobb akarat mellett is alig lehetne képesség minden kivántnak a szükséges punctosággal és gyorsasággal megfelelni, egy időszeru részlet fizetés elmulasztása pedig a nyugdíj huzását mindenkor egy évvel tovább halasztaná.

Azokra nézt, kik az intézet lényegével meg egészen ismerc'enek, szolgáljon a következő tájékozásul.

1. Azintézet minden egyes résztvevőjére folyóan az ellenőrzésére alattiül, miután minden tőke szaporítása a kezelésbe kezére jillantani, a valószinnű gyülésekben jelen lenni és hasznunnyi tetsző indítványokat, vagy bett tapasztalatokat általános tanácskozás és határozat alá bocsátani, s ha legalább egy egész nyugdíjos tag, minden tanácskozásnál szavazatot bendni. A nyilvánosság elve egy átlaban a legszélesebb értelomben tartatik fenn.

2. Ezen intézet nem kíván be lő tagjaitól pénztőkéket, hanem csak 6% os kamatját azon tőkének, mely hisomló in étcéknél beszokott fizetődni. Azonban helyesen cselekednék azok, kik tehetik, ha 17 évi járulékaikat egyszerre lefizetik, hogy továbbra minden gondtól e részben mentek legyenek. Ez esetben az ők nevökre és részökre a pénz a takarék pénztárba kamathajtólag feltöltetik le, s a nyugdíj intézet abból évenként csak az évi kamatokat és az ezekben egyedul vagyonu maradt az érdekeltekek vagy testvéreik vagy szeretőik.

A kiterjedve nézt, a melyben valaki t. i. be akar lépni, a legszélesebb kör van hagyva. Egy tized nyugdíjra, évi 1 ft 26 kr. a. é. fizetésöt kezdve, mely a legkisebb arány, tetszés szerint bár mely magasságig összegig lehet belépni.

50% kamatja a nyugdíj intézetbe befolyt pénzeknek, és 90% kamatja a pénzek kamatjának nyugdíj fizetőkére fordíttatik. 30% kamatja minden befizetett összegnek pedig képezi a tőrzstőkét a jelenlegi és jövendőbeli érdek tek számára; 10% kamatja ezen járulékoknak és kamatoknak végre szolgál minden, bár mely nélv alat előforduló kezelési kiadások fedezésére.

4. Azáll 1, hogy a belőlok 17. évig rendesen semmi és talán soha nem kapnak, s hogy a meglőtek járulékaikban az együtt a tőkéjok javára marandnak. azintézet olyan erőt nyer hogyolyan résztvevőseinek, a kiknek az elhagyásban az erényleg 17 évi mulva oly nagy, minden évben n vekedő osztalékot adn, a mily mishol bajosan, — kivéve a kolgyenkéry nyervény, 999-nek pedig csak öreszám jut, — tehet elő hetőt — főkép miután itt nem szükséges egy milliónra menő résztvevő tőkét jövedelmeztetni, s az által a jövedelmet, a nyugdíjra varózkozik nyilvánosan tőkeszerű jövedelmeztetni. Intézetünkben ellenkezőleg az ösztes jövedelmezőleg lefektetett tőke **kiválóagos tulajdona a tagok összes számának**, a kik azt jövedelmelyel együtt az évek folytán, és minden egyes tagnak élethosszához képest, ilyenkelt és emészthetik.

5. Ezen intézetnél nem csak egy neb ny, hanem sőt kétféleket kor-osztály létezik, melyekben a közelébbi nagy-nyilhoz tap s tagjainak, minthogy minden kor-osztály egy, a halálozás alapján kimutatott kulcs szerint részeltetik, évről évre, éppen ezen előlépés végett, minőleg nagyobb osztalékot hajt. Még lényegesb előnye ezen intézetnek, hogy vagyona egy commeszkil körös-jószágát képezi minden czat lynak és évtársuinak és egyes osztlyok vagy évi tarsulatok jövedelmezése által nem darabolatik fel — mélyi megint következik hogy minden lehetőlen rákalatok s tarsulatok egészben a vára törénnek. minőn csak az élekor s a járlek összege adja a mérvet, és egyes évi rsulatok vagy osztályok a többek előtt semmi kelvezménynyel nem bírnak.

6. Abban hogy itt nem előre számszerint megállapitott, hanem csak oly nyugdíjak fizetődnek melyek az évi sz. modás bévegézése után, az Aspirándok az az oly tagok megrövidítésére szolnak, kik meg nem nyugdíjfőesek s ezért fordíttatik felszik bizhos kezessége az intézett fennállás n.k, s az eddigi tapasztalt mégis is bizonyítja, hogy az ezen intézettől fizetett nyugdíjak, azon összeghez aránylag, a mely által megszerezettek **a legnagyobbak**, a mik oly intézettől összerüting csak remélhetők és megváthatók.

Itt megjegyendő, hogy egyének, kik a 48 éves kort tulhaladták, azon kedveznémyben részesülnek, hogy a nyugdi; hazásig nem egész 17 ével kell várniok, hanem bizonyos évekel utánfizetés által szeszluzhatnak, sőt 64 éves és azon felüli egyének az évi szükséget egyszerre mind a 17 évre lelizetik, és már egy évi lefizéta mulva nyugdíjba léphetnek, miből megmagyarázhető, hogy az intézet, melyben járulékl id szaka 17 évet fogja ölelni s 15 évi fennáll sa mellett már nyugdíjakat fizetheteti.

7. Az intézet tőkéit csak árva-biztosítékokra feketti, az egy et maga pedig, közgyűléstől közgyűlésig szabaztott, díjtalan választmányi elnöke, valamint egyes tagjai által gyakorolja a szükséges felvigyázat.

8. Az által, hogy a 17 évig tartó járulékfizetés éppen az intézet fő-evételi forrását, a tagok minden r.zkodtatis ellen a lehetségig biztosítva vannak, melyeket bizonyos, semmi előreláta'ól el nem hárható, erőszakos koresemonyek következtében szenvedhetnek, ha a nyugdíjas egy bizonyos czak összegyűltöl kellő fennmés adományozva, melyeknek csonkitatlan megmaradása erőkét és tőkés, minthogy csak is rendes viszonyok alatt lehet rájok számitni

Ezen rövid vonások elegendők, hogy a folytonosan növekedő résztvevő az intézet iránt is megfejtsék. A ki a tárgyról még közelebb értesülni kivánja, az ez vonásokat kinyujtszani meg tudja. Ugyanott fordulhatnak Rosenauer Ist. sz. valamint az intézet ügynökségeinél. — Is itt még csak hozzá andó, hogy az uj auszriai pénzláb ez intézet lényegére semmi változást nem hoz. — Csak hogy jövőre egy egesz nyugdíj elnyerésére 12 ft. helyett 12 ft 60 kr. A. E. — vagy összesen a 17 évre 204 ft. helyet 214 ft 20 kr. A. E. — és egy tized nyugdíj elnyerése 1 ft. 26 pft. helyet, — 1 ft. 26 kr. a. é. vagy is összesen a 17. évre 20 ft. 24 pr. helyett 21 ft. 42 kr. a. é lesz fizetendő, végre a nyugdíj kétszeres vagy háromszoros s t. b. elnyerésérn mindég a megfelelő összeg fizettetik.

Helyeken, hol jel. nleg még nincs ügynökség, az igazgatóság, melyhez fordulhatni (a kormányszóságban pedig, hol főügynökségek vannak, ezek) hajlandó, ilyeten kérését jóhiteltben álló harátnak és ügyletfiérhatónak, a szabályszerű feltételek mellett tekintetbe venni.

Brassó, 1859 augustus havában.

A BRASSÓI ÁLTALÁNOS NYUGDÍJINTÉZET IGAZGATÓSÁGA.

Külső ügynökségek.

M. Ujvárt: Grünn J. ur.
N. Enyeden: Szabó G. ur.
Sopronyban: Zügn J. G. ur függy.
Buda-Pesten: Betz V. ur függy.
Posonyban: Friese E. ur.
Rosnyón: Römer E. ur.
Köhalmon: Nagelschmid ur.
Segesvárt: Misselbacher ur.
Hass n: Petrich C. ur.
Krakóban: Kolmer K. ur.
Lekenczén: Mangesius E. ur ideig.
M. Vsár ehely: Bell Pr. ur.
Prágában: Kriszman Jos. ur. czek.-, Morvaország és Slesia főügynöksége.
Szászvároson: Leonhard F. J. ur.
Szerethen: Figura A. ur.
S. Fel Dobonon: Barth A. ur.
Sz. Régenben: Wittstock ur.
Sz. Somlyón: ifj. Lázár J. ur.
Pr zsmáron: Gross L. ur.
Torockán: Korösna A. ur.
Tordán: Scholtesz A. ur.
Ujfalun: Löpe J. ur.
Bécsben: Preidl, F. ur függy.
Vidombákon: Ferk A. ur.
Fehctehalom: Kueres G. ur.
Zalánban: Séra Zs. ur.

(765) (1—3)

Eladási hirdetmény.

Egy kisebb jószág a leánczai járásban levő Harina községben 2 mérföldre Besztercétől s ugyan annyi távolságra Teke mezővárostól, szabadkézbül eladó. Ehez tartoznak:

1) Harina kastélyban egy belső alldólis házacs — szántóföld 45½ hold, — rét 16½ hold, szőlő 4½ hold. erdő 48½ hold.

2) Galacz községben szántóföld és rét 16½ hold.

3) Magyarós községben erdő 46½ hold.

Mindezen megnevezett birtokrészek csak 1½ mérföld távolságra fekusznek egymástól s az országút által egyébkénti szomszédban vannak. — Venni szándékozók ez iránti ajánlatokkal sziveskedjenek alulirtnak intézni bérmentes levelekben.

WITTSTOK KÁROLY,
országos ügyvéd Szász-Régenben

(763) (2—2)

Hirdetés.

A cs. kir. marosvásárhelyi kerületi hivatal september 19-én 4826 sz. alatti kelt hirdetménya folytán folyó hó 22-én délelőtti 9 órakor M. Vsárhelyen az arany kereszteltő templomban gán birtokossági gyülésre az ugyenvezett 13 Szász faluk nemes birtokosait azon czélból hivott, hogy az alakulandó s felállandó szabályok jogú közé tartozó uriberi kárpótlósokról, a szőlők s irtások megváltásáról, a földes uri keresmg jogok rendezéséről s más földes uri javadalmakról s birtok rendezésekről értekezzanak.

M. Vásárhely okt. 5 én. 1859.

Gr. Tholdalagi Ferencz.

(766) (1—3)

Alólirt fűszer-, festék- és anyagkereskedőséhez egy ifju, ki a magyar és német nyelvet megbeletheti és érti, gyakornoknak felvétetik.

Kolozsvártt, oktober 15-én, 1859.

Mohl József,
kolozsvári kereskedő.

(762) (2—3)

Országos ügyvéd NAGY IMRE ügyletelettel jelentti a t. cz. közönséget, hogy felszőlőcsegédely folyt n ügyvédi irodáját Tordán áttette.

(759) (2—4)

Egy jól nevelt tanuló fiu felvétetik Szenkovits M. kereskedőjénél. Kolozsvárt, nagypiacz, báró Jósika-ház.

Iskola a Magyarországi Szabadkőműves Múzeum és Könyvtár Fundacioja Szavak - BCI Clujoszva